

лекторію, підготовку необхідних методичних рекомендацій, популяризацію психологічної літератури, організацію бесід на психологічні теми, тематичних «круглих столів», надання індивідуальних консультацій, проведення групових тренінгів.

Список використаних джерел

1. Психологічне забезпечення оперативно-службової діяльності працівників ОВС. Частина 1. Професійно-психологічна підготовка працівників оперативних підрозділів / Д. О.Александров, Г. О. Юхновець, Л. І.Казміренко та ін. К., 2002. 124 с.

2. Юридична психологія: підручник / [кол. авт. Александров Д. О., Андросюк В. Г., Казміренко Л. І. та ін.]; за заг. ред. Л. І. Казміренко, Є. М. Моїсеєва. К.: КНТ, 2007. 360 с.

Стеценко Світлана Петрівна,
фахівець відділення психологічного
забезпечення відділу кадрового
забезпечення Дніпропетровського
державного університету внутрішніх
справ

ПРОВЕДЕННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ПСИХОЛОГІЧНИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ ЗА ДОПОМОГОЮ НОВІТНІХ ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Анотація. Стаття присвячена вивченню особливостей організації та стратегії проведення психологічного консультування за допомогою дистанційних технологій. Розглянуто переваги та недоліки психологічного он-лайн консультування. Представлено різні дистанційні он-лайн платформи.

Abstract. The article is devoted to the study of the peculiarities of the organization and strategy of psychological counseling with the help of remote technologies. The advantages and disadvantages of psychological online counseling are considered. Various remote online platforms are presented.

Ключові слова: дистанційне психологічне консультування, сучасні вимоги до консультування, дистанційні технології.

Keywords: remote psychological counseling, modern requirements for counseling, remote technologies.

Постановка проблеми. В історичній перспективі саме якісні стрибки в формуванні та наповненні інформаційного

простору ставали вирішальним чинником поступового розвитку всіх сфер життєдіяльності суспільства [4, с. 32]. Сучасна інформатизація суспільства пов'язана, насамперед, з розвитком комп'ютерної техніки, різноманітного програмного забезпечення, глобальних мереж Інтернет та мультимедійних технологій.

Фахівці і психологи відділення психологічного забезпечення ДДУВС усвідомлюють актуальну потребу у створенні та реалізації нового підходу до надання психологічних послуг, тому пропонують розглянути проведення індивідуального консультування з використанням дистанційних технологій.

Мета. Розкрити плюси і мінуси використання Інтернет мережі під час дистанційного консультування, розглянути найбільш поширені види дистанційних технологій.

Виклад основного матеріалу. Останні події показали, що багато чого може змінюватися незалежно від нашого бажання. Самоізоляція під час карантину, дистанційне навчання, дистанційна робота, дистанційне консультування – стає повсякденністю під час організації будь-якої діяльності. Багато людей через швидке перезавантаження та великі психоемоційні загострення відчули необхідність отримання психологічної допомоги, зберегти віру в себе, визначити сенс життя. Отже, постало питання впровадження в досвід роботи індивідуальних психологічних консультацій за допомогою новітніх дистанційних технологій.

Онлайн-консультування – це альтернативне джерело психологічної допомоги за допомогою сучасних приладів та програм, в тих випадках, коли традиційне психологічне консультування недоступне або неможливе, та дає можливість психологу розширити сферу своєї професійної діяльності, надати допомогу респондентам.

Переваги та недоліки використання мережі.

До значних переваг можна віднести:

1. Практично на своєму робочому місці, можна підтримувати регулярний контакт з респондентами за допомогою телекомунікаційних технологій, зокрема аудіо та відео зв'язку.

2. Можливість швидкого отримання інформації при цьому від різних джерел даних.

3. Величезна можливість демонстрацій презентацій та інших матеріалів. Особливо це ефективно, для тих, хто використовує візуальну репрезентативну систему.

4. Можливість залучити велику аудиторію слухачів з будь-яких куточків країни.

Недоліки:

1. Можливі проблеми з Інтернет зв'язком.

2. Відсутність безпосереднього соціального спілкування. Втрачається контакт психолог-респондент.

3. Додатковий негативний вплив на здоров'я. Комп'ютер, телефонний зв'язок – один з найбільш потужних факторів, який впливає на зір людини і його імунну систему в цілому.

Форми роботи психолога можуть бути такими:

За потреби респондент може отримати консультативну допомогу психолога, спілкуючись з ним в он-лайн режимі, безпосередньо використовуючи Інтернет, як засіб зв'язку (web-чат, IRC, ICQ, інтерактивне TV, web-телефонію, Telnet). Для успішного проведення дистанційного консультування можна використовувати системи MOODLE, Zoom [3, с. 12].

На сьогодні, можна виділити основні напрямки роботи з залученням дистанційних технологій: екстрена та планова робота з нескладними кризовими станами людини; допомога у пошуку клієнтом самого себе; допомога у вирішенні конфліктних ситуацій в сім'ї та колективі. *Окремим напрямком є підвищення психологічної обізнаності.*

На практиці, психологами відділення психологічного забезпечення ДДУВС, найчастіше використовуються такі види дистанційних технологій як:

1. Соціальні мережі, служби обміну миттєвими повідомленнями та мобільні платформи на кшталт Viber, Telegram, ZOOM, які дозволяють створювати: закриті групи; спільноти; чати; обговорювати теми, завдання, проблеми та проводити ПК.

2. У роботі психолога набуває популярності телепсихологія, телетерапія, яка проводиться за допомогою інструментів і пристроїв для дистанційної передачі інформації [5, с. 27], або її отримання.

3. Чат-консультування, які проводяться синхронно, коли необхідна кількість учасників мають одночасний доступ до чату.

4. Веб-сайт – це сукупність логічно зв'язаної гіпертекстової інформації, оформленої у вигляді окремих сторінок і доступної в мережі Інтернет. На веб-сайті фахівець - психолог виконує такі основні завдання: розміщення необхідної інформації, підтримка клієнтів [3, с. 315].

5. Форум – найпоширеніша форма групового дистанційного спілкування. Кожний форум присвячений певній проблемі або темі. Модератор форуму реалізує обговорення, стимулюючи запитаннями, повідомленнями, новою цікавою інформацією.

6. Анкетування – для поточного контролю під час дистанційного консультування зручно використовувати різноманітні анкети. Анкета є достатньо гнучким інструментом, оскільки запитання можна ставити безліччю різних способів.

Практичні рекомендації під час планування дистанційного консультування.

Рекомендовано розпочати з планування графіка роботи, визначити базові інструменти та платформу. Як показує досвід, не варто одночасно «кидатись» на всі платформи – краще обрати просте й доступне, а згодом виробити чіткий алгоритм дій [6, с. 253].

- треба пересвідчитись, що всі технічно готові до праці на обраній платформі;
- обговорити та скласти графік он-лайн-зустрічей;
- створити групу або спільноту в зручному месенджері та повідомляти про дату і час зустрічі.

Режим дистанційного консультування.

Дистанційне консультування може здійснюватись у двох режимах: синхронному (учасники процесу одночасно перебувають у веб-середовищі) чи асинхронному (процес здійснюється за зручним графіком). Відмінністю між синхронним і асинхронним режимами є миттєві повідомлення та негайний зворотний зв'язок. Асинхронний режим не дає можливості такого типу взаємодії [4, с. 41]. Зазначимо, що у виборі режиму дистанційного консультування зазвичай оптимальним є змішаний підхід. У результаті, з одного боку, респонденти тримаються більш-менш звичного для них формату, а з іншого – вони не перевантажено онлайн-присутністю.

Особливо необхідно звернути увагу, якщо за якихось причин тимчасово немає доступу до електронних ресурсів, то консультування може відбуватися за телефоном.

Критерії вибору засобів організації дистанційного консультування.

Найголовнішим критерієм вибору інструментів для організації дистанційного консультування має бути відповідність поставленим методичним цілям. При цьому бажано також урахувати універсальність цих інструментів, щоб скоротити кількість різних платформ, які використовуються для

консультації. Порівнюючи кілька інструментів, варто враховувати зрозумілість інтерфейсу як для самого консультанта, так і для респондентів. Перевагу краще надати україномовним ресурсам або таким, що мають інтуїтивно зрозумілий інтерфейс. В умовах, коли отримання інформації відбувається за допомогою персональних пристроїв, слід зважати на розмаїття цих пристроїв та обирати ресурси, які максимально підходять для різних платформ (персональні комп'ютери, планшети, мобільні пристрої Apple, Android тощо).

Важливим моментом є необхідність реєстрації респондентів на веб-ресурсі, адже слід пам'ятати про інформаційну безпеку та мінімізувати кількість платформ, на яких можна реєструватись. Потрібно уважно ознайомлюватись із правилами використання платформ і, наскільки можливо, мінімізувати обсяг персональних даних, які фіксуються на них.

Висновок.

Інформатизація та комп'ютеризація вимагають від психолога нових знань, умінь та навичок, які будуть адаптовані до умов інформаційного суспільства. Особливо це актуально в сучасних умовах, коли можливість очного спілкування обмежено безпекою існування людини. Кожна особа має право на отримання психологічної допомоги в будь-яких умовах та за будь-яких обставин. Особлива роль відводиться мережі Інтернет – засобу розповсюдження інформації, середовищу співпраці та спілкування людей, що є найбільшою та популярною комп'ютерною мережею, яка відкриває широкі можливості ефективного її використання. Психологи усвідомлюють гостру потребу у створенні та реалізації нового підходу в наданні консультативних послуг [2, с. 9].

Розглядаючи впровадження в досвід роботи відділення психологічного забезпечення індивідуальне психологічне консультування за допомогою сучасних інформаційних технологій, слід наголосити, що в важливу умовою успішної інтеграції технологій є професійна підготовка фахівців, які здійснюють експлуатацію систем і засобів нової інтегрованої технології навчання. Інформатизація освіти – це перспективний шлях до розвитку суспільства. Консультування за допомогою новітніх дистанційних технологій має багато переваг і на сьогоднішній день перспективний, але ми не повинні відмовлятися від традиційних ефективних методів. Фахівцеві-психологу варто досконало вміти поєднувати традиційні методи та новітні технології для надання якісної послуги.

Список використаних джерел

1. Гончаренко С.У. Український педагогічний енциклопедичний словник. Видання друге, доповнене і виправлене – Рівне: Волинські обереги, 2011. – 522 с.
2. Гуревич Р.С. Інформаційні технології навчання: інноваційний підхід : навчальний посібник / Р. С. Гуревич, М. Ю. Кадемія, Л. С. Шевченко ; за ред. Гуревича Р. С. – Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2012. – 348 с.
3. Дистанційне навчання як сучасна освітня технологія [Електронний ресурс] : матеріали міжвузівського вебінару (м. Вінниця, 31 березня 2017 р.) / відп. ред. Л.Б.Ліщинська. – Вінниця : ВТЕІ КНТЕУ, 2017. – 102 с.
4. Дистанційна освіта в Україні: інноваційні, нормативно-правові, педагогічні аспекти: зб. наук. праць матеріалів І Всеукраїнської науково-практичної конференції, 16 червня 2020 р., м. Київ, Національний авіаційний університет / наук. ред. Н.П. Муранова. – К. : НАУ, 2020. – с. 154.
5. Короленко В. Телемедицина, Телепсихологія. Перспективи розвитку в Україні. Український науково-медичний молодіжний журнал, (УНММЖ) – 3(69), 2012. 29 с.
6. Сучасна освіта – доступність, якість, визнання: збірник наукових праць XI Міжнародної науково-методичної конференції, 13–14 листопада 2019 року, м. Краматорськ / під заг. ред. д-ра техн. наук., проф. С. В. Ковалевського. – Краматорськ : ДДМА, 2019. – 280 с.

Супрун Дар'я Миколаївна,

професор кафедри спеціальної психології та медицини факультету спеціальної та інклюзивної освіти Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова, доктор педагогічних наук, професор

ТЕНДЕНЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ В КОНТЕКСТІ ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ТА ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ МВС УКРАЇНИ

В умовах сьогодення ефективна професійна діяльність базується на ряді концептуально нових підходів, що обумовлюють докорінні зміни функціонування діяльності психолога, зокрема, гуманізацію діяльності професійних психологічних сфер та